בס"ד

גליון תורני יר"ל ע"י

תורה ווינקל

שנה ג'
גליון קי"ג

ראש השנה תשפ"ד לפ"ק

זמנים ליו"ט לפי אופק סטעטן איילענד		
הדלה"נ	ליל שני	מוציו"ט
6:50	8:17	8:15

השבעה ווינקל

הרה"ג ר' משה מנחם בערנשטיין שליט"א
משפיע דקהלתינו הק'

לדור ודור המליכו לקל

הנה מלכך יבא לך ביום ראש השנה **'יום המלכות'** בבא המלך לשבת על כסא מלכותו, **'ואין מלך בלא עם'** הממליכים ומריעים לפני המלך ככתוב 'הריעו לפני המלך ה', שכך עלה ברצונו יתעלה כמאמר חכמינו ז"ל (ר"ה טז,א) **"אמר הקדוש ברוך הוא אמרו לפני מלכויות כדי שתמליכוני עליכם"...** ומאליה תעלה הרנה והשבח **"אשרי העם שככה לו אשרי העם שה' אלוקיו"** - כי יעקב בחר לו י-ה ישראל לסגולתו. ויאמר כל אשר נשמה באפו **ה' אלוקי ישראל** מלך.

תרועת המלוכה

- ועל זה הדרך נצטוינו לתקוע שופר ביום הזה וכאשר כתב **רבינו סעדיה גאון** ז"ל [באחד מעשרת הטעמים על תקיעת שופר] **"הענין הראשון. מפני שהיום היתה תחלת הבריאה, שבו ברא הקדוש ברוך הוא את העולם ומלך עליו, וכן עושין המלכים בתחלת מלכותם, שתוקעין לפניהם בחצוצרות ובקרנות להודיע ולהשמיע בכל מקום התחלת מלכותם, וכן אנו ממליכין עלינו את הבורא ביום זה, וכך אמר דוד (תהלים צח,ו) 'בחצוצרות וקול שופר הריעו לפני המלך ה'"**.

וכמו שכתבו הראשונים [הריטב"א ורבינו בחיי בספר **'כד הקמח'**] ענין המלכת ה' בתקיעת שופר כשם שמצינו שתקעו בשופר בעת המלכת **המלך שלמה** ע"ה, וכלשונם **"ומלכותא דארעא כעין מלכותא דרקיעא"**, ובשם **הגר"א מווילנא** זצ"ל מובא שיש לשמוח שמחה רבה בעת קיום מצות תקיעת שוA פר שכך היה אופן המלכת המלך על ישראל, וכמו שמבואר בפסוק (מלכים א,א לט) "ויקח צדוק הכהן את קרן השמן (שמן המשחה של משה רבינו ע"ה) מן האהל וימשח את שלמה ויתקעו בשור ויאמרו כל העם יחי המלך שלמה... **ושמחים שמחה גדולה** ותבקע הארץ בקולם".

ועל דרך הרמז יש לומר על פי הידוע כי השמן רומז לחכמה כמאמרם (ברכות נז:) **"הרואה שמן זית בחלום יצפה לחכמה"** וכידוע מלך ישראל בו מתלבש ענין מלכות שמים כלשון **ה'שם משמואל': "מלך הוא מרכבה למדת מלכות"**, והנה על ידי התבוננות בחכמתא ודעתא יכירו כח מלכותו יתברך לכן מלך ישראל **לב העם** תהא משיחתו בשמן למען ימשך עליו חכמתא עילאה להמשיך אתו לב העם אחר ה' מלך ישראל וגואלו.

[ומכאן סימן יפה לבא אל המלך להסתופף בצילא דמהימנותא קדישא מלכי רבנן להמשיך הלבבות לקבל עול מלכות שמים בראה ואהבה].

עוד מרומז בלשון הכתוב "ותבקע **הארץ** בקולם" כי המלכת המלך המורה על מלכותא דשמיא כוחה יפה להמשיך מלכותו יתברך בעולם הגשמי על דרך הכתוב "ישמחו השמים **ותגל הארץ** ויאמרו בגוים ה' מלך". וכנוסח התפילה "וכל הרשעה כולה כעשן בעשן תכלה **כי תעביר ממשלת זדון מן הארץ** - ותמלוך אתה הוא ה' אלוקינו מהרה לבדך על כל מעשיך".

קבלת המלכות

כתב **רבינו יונה** ז"ל בספרו **'שערי תשובה'** (השער השלישי אות קמ"ח) דברים נוראים וזה לשון קדשו: "ואחרי אשר התברר שהכל ברא השם יתברך לכבודו, חייב האדם לשום לבו בכל עת, **לכבד את השם, ולקדשו בכל דבריו ולרוממו, להודות לו ולברכו תמיד**, כמו שנאמר (תהלים לד, ב) 'אברכה את ה' בכל עת תמיד תהלתו בפי'. וכאשר יתיצב בתוך העם וידבר עם חבריו, יתבונן בינה וידקדק וישגיח בכל מוצא שפתיו, **לקדש את השם בדבריו, ולדבר בשבח עבודתו ותהלת יראתו, ולשבח עבדיו ויראיו**. ויזכה בזה בהגיון לבו ומבטא שפתיו בלא יגיעה ועל כפים, **זכות גדולה עד לשמים, כי זה מעיקרי יצירת האדם**... אם הוא משבח המעשים הטובים והחכמים והצדיקים, תדע ובחנת כי איש טוב הוא... ואם יתכן כי יש בידו עונות נסתרים, אבל מאוהבי הצדק הוא"... עד כאן לשון קדשו. - הרי לך יסוד נכבד לדעת משמעות קבלת המלכות מה היא.

ולכך אנו אומרים בתפילת ר"ה (בברכת אתה קדוש) "ובכן תן כבוד ה' לעמך תהלה ליראיך ותקוה טובה לדורשיך... ובכן צדיקים יראו וישמחו וישרים יעלוזו וחסידים ברנה יגילו". כי כל זה היא אופן קבלת המלכות.

ותמלוך אתה הוא בהר ציון משכן כבודיך

אחד מהטעמים לתקיעת שופר (לדברי רבינו סעדיה גאון ז"ל) הוא להזכירנו להתפלל על בנין בית המקדש עיין שם. ולפי דרכינו למדנו כי בית המקדש הוא מקום השראת שכינתו יתברך בעולם בית המלך, על כן ביום המלכות נתחנן אל המלך כי ישיב להיכלו ככתוב (מלאכי) **"ופתאום יבא אל היכלו האדון אשר אתם מבקשים"**.

ישמחו במלכותך שומרי שבת

השבת קודש יום המלוכה היא כי בו שבת קל מכל מלאכתו, ולפיכך יפארו ויברכו לקל כל יצוריו, שבח יקר וגדולה וכבוד יתנו לקל **מלך** יוצר כל" ולגודל יראת חכמינו ז"ל לבל יכשל אחד מישראל בחילול שבת בשוגג ח"ו מנעו אותנו מלתקוע שופר בשבת, וזאת המניעה בעצמה כשנתבונן בה תביא אותנו להמלכת קל חי עלינו. ובפרט ביום השבת אשר יום מלוכה היא בודאי יזכינו ה' יתברך להמליכו עלינו ולייחדו ולעבדו בלב שלם, ונזכה יחד עם כל ישראל בני המלכות לכל טוב סלה כי כלום חסר מבית המלך, ונזכה לראות בייעוד המקוה **"והיה ה' למלך על כל הארץ ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד.**

הלכה ווינקל

ההלכות מלוקטים משו"ע ומשנ"ב וספרי הפוסקים

כמה הלכתא טבתא לראש השנה

א. הזכרת יעלה ויבא בליל ויום ראש השנה: השוכח להזכיר יעלה ויבא בברכת המזון **בליל ראש השנה** ונזכר לפני שהתחיל ברכת הטוב והמטיב יאמר הברכה המיוחדת לראש השנה "אשר נתן ימים טובים לעמו ישראל את יום הזכרון הזה" בשם ומלכות. ויזכיר רק מה ששכח כגון אם שכח של שבת והזכיר של ראש השנה יזכיר רק את של שבת.

ואם התחיל כבר ברכת הטוב והמטיב יחזור לתחילת ברכת המזון. [וכשנזכר לאחר אמירת מלך העולם בברכה זו ימשיך לסיים הברכה על כל פנים המלך הטוב והמטיב לכל].

אבל השוכח **ביום ראש השנה** אינו חוזר ומברך[1], ואף אם נזכר לפני התחלת ברכת הטוב והמטיב יאמר הברכה המיוחדת (הנ"ל) ללא שם ומלכות.

ב. דין נשים בסעודה וקידוש היום: נחלקו האחרונים[2] אם מחוייבים הנשים במצוות עשה של יום טוב והכרעת רוב האחרונים שמחוייבת כאנשים במצוות היום על כן תחזור ותברך אם שכחה להזכיר יעלה ויבא בברכת המזון אפילו בליל ראש השנה[3].

ג. וכשאין הבעל בבית על יום טוב ויש בביתם גדול שנתמלא זקנו בודאי עדיף שהוא יקדש על הכוס ויוציא את אמו ובני הבית.

אבל אם טרם נתמלא זקנו [אף שהוא כבר בן י"ג] אזי אם הוא בשבת רגילה עדיף שתקדש אמו ותוציאנו[4]. אבל ביום טוב [שיש לנו ספק אם האשה מחוייבת במצוות עשה של היום, וכנ"ל] העצה הנכונה שתתפלל האשה לפני קידוש ואז תוכל לצאת ללא פקפוק מבנה שהוא כבר בחזקת גדול[5]. ועיין בהערה בדין יום טוב שחל להיות בשבת בזה.

---

1. על פי המבואר ברא"ש וטור או"ח (סימן תקצ"ז) מחלוקת הראשונים אם מותר להתענות בראש השנה. [וראה שאגת אריה שהאריך בזה]. ומכלל ספק לא נפקינן [עיין מט"א]. אך בלילה בודאי מחוייב לאכול. [עיין אלף המגן שם].

2. שדעת הגרעק"א ז"ל בתשובה סימן א' שאינם חייבים במצוות עשה של יום טוב רק במצות השביתה ממלאכה. וכן הביאו דעת הפרי מגדים בספרו 'תבת גומא' - והרבה מהאחרונים חולקים עליו. וביניהם השו"ע הרב, והישועות יעקב ועוד.

3. ובשבט הלוי (ח"ו סימן ס"א) הכריע כי מידי ספיקא לא נפקינן.

4. על פי המבואר במשנה ברורה (סימן רע"א ס"ק ב') שאין להסתמך על חזקה דרבא במילי דאורייתא. עיין עוד שם פרטי דינים בזה.

5. על פי המבואר שם [במשנה ברורה], שאז כבר יצאה האשה ידי חובת הזכרת היום מן התורה ובמילי דרבנן סמכינן על החזקה. ויש להעיר שעל אף שמצות קידוש ביום טוב הוא רק מדרבנן ולמה לא נסמוך על דעות הפוסקים הסוברים שהאשה מחוייבת במצוות יום טוב כמו האיש (ולהקל במילי דרבנן), ואולי כי ספק ברכות להחמיר. אך הרי לכאורה כשחל להיות בשבת שהיא ממילא מברכת ברכת קידוש היום של שבת ממילא אין כאן חשש ברכה לבטלה.

לע"נ הגה"צ רבי **שלמה** ב"ר משה הכהן **גראס** זצ"ל ראש הדיינים דחסידי בעלזא - ב"פ

הננו לאחל בזה לכל תומכינו הנכבדים, אנשי שלומינו חסידי בעלזא ולכל כלל ישראל
ברכת שנה טובה וברוכה שנה טובה ומתוקה, שנה שיתמלא כל משאלות לבכם לטובה ולברכה אמן!

יום טוב ווינקל

הרב פנחס ארלענדער שליט"א
מרביץ תורה בבית מדרשינו

בפרשה ווינקל פרשת נצבים-וילך הבאנו דברי המגיד מנדבורנא זי"ע (צמח ה' לצבי פרשת נצבים) לבאר איך מתהפכים זדונות לשגגות ע"י תשובה. ותמצית דבריו הוא שהתשובה מגלה שהזדון נעשתה בהשפעת הרוח שטות הנכנסת לאדם קודם חטאו. והרוח שטות באה לו לאדם כתוצאה מאונס ושוגג שנתקל בו ע"י ה"עין רואה והלב חומד" שאינם בשליטתו השכלית. וכשהולכת ועוברת ע"י תשובה, שעל ידה נתגלה רצונו הפנימי של האדם ושכלו האמיתי, נעלמים הזדונות מעצמם. וממילא נשארו רק השגגות שהם שורש החטא.

אמנם במה דברים אמורים, כשחוטא במזיד מחמת תאוות הלב. אבל אם עובר ברצון, היינו שברצונו לחטוא גם מבלי שהתגבר עליו יצרו ע"י ה"עין רואה ולב חומד", שוב אין במעשיו הלימוד זכות של השוגג ואונס שגרמו בו שרשרות חטאו. ואף אם עושה תשובה ומתחרט על מעשיו, איך יעקרו למפרע לאחר שנעשו לכתחילה מרצונו ומבחירתו. ואדרבה, כל השגגות של ה"עין רואה ולב חומד" בדרכו לשלב האחרון של "האיברים גומרים", מתהפכים לזדונות ע"י שהתחיל את שרשרת חטאיו מרצון. וזהו מש"כ רש"י לבאר הפסוק (דברים כט), "**למען ספות הרוה את הצמאה**", שהשגגות של מי ש"**התברך בלבבו לאמר שלום יהיה לי וגו**", יתהפכו לזדונות. עכ"ד המגיד מנדבורנה זי"ע שהבאנו.

אמנם, ממשיך המגיד הק' ואומר, באמת גם לחוטא מרצון, מבלי התגברות היצה"ר וחמדות ליבו השובבת, מהני תשובה לעקור את החטא מעיקרא כדליתא.

והמהלך בתשובה על הזדונות לעושים ברצון היא ע"ד שהקשה בספר העיקרים (מאמר ד, כז) איך יועיל התשובה כלל בלב ובפה למי שחילל את השבת או הרג את הנפש בפועל ממש. ובלשון בעל העיקרים, "התשוב נפש הנרצח אליו בוידוי ובחרטה. או השבת המחולל, אם ישוב, נשמר בזה. והרי זה דומה למי שסתר הבית בפועל, וחוזר ובונה אותה בפיו. כי לא תבנה עוד ברוב דברים בשב ואל תעשה. וא"כ האיך אפשר שתספיק תשובה כזו למרק וללבן החטא שנעשה וכו'", עכ"ל.

ותי' בעל העיקרים דכל מעשה שפועל האדם בדעתו, לא יחשב שנעשית ברצונו ובבחירתו אם לא שנשאר רצונו לאחר הפעולה כלפני פעולתו. ולכן אם התחרט אדם מפעולה שעשה, שוב א"א לייחס הפעולה להפועל כלל מפני חוסר הרצון שבמעשיו. והביא ראיה ליסוד זו ממה שנתבאר בפ"ג דנדרים (כא:) לענין מאי דקיי"ל פותחים בחרטה לענין התרת נדרים, "ההוא דאתא לקמיה דרב הונא, א"ל לבך עלך, א"ל לא. ושרייה וכו'. ההיא דאתא לקמיה דרב אסי אמר ליי כדו תהית, א"ל לא. ושרייה". והיינו שאם מגלה דעתו, גם לאחר שנדר בדעת שלם, שיש לו חרטה מעיקרא על נדרו, איתעקרא הנדר מעיקרא. ואף שנעשית לכתחילה מרצונו, אם מסלק את רצונו מנדרו לאחר זמן נחשבה כנדר בטעות.

וכן אמרו הפילוסופים, ממשיך בעל העיקרים ואומר, "פעולות השכל לא יקבלו החרטה". והיינו, שכל עוד שהאדם מתחרט על מה שעשה א"א להתחשב שפעולתו הופעלה בשכלו, ומתעקרת עי"ז רצונו מהפעולה למפרע. ושפיר נחשבו מעשיו כמעשן שלא מרצונו. ואמנם עד"ז מצינו בגמרא (קידושין מ.) שגם בעשה מצוות וצדקה, אם תוהה על הראשונות, לא מיחשבי לזכותו. ורק לפי"ז צ"ל שמה שנחשבה תשובה לחסד הבורא, אינה בגלל שמעשיו אינן נזכרים לו, כי חלק זו של התשובה איננה רבותא כלל. אלא בשביל שהבעל תשובה מאוהב כלפי שמיא, ונתרצה ונתכפר עוונו מחמת שאכן שינה את דרכו, ונעשה מקורב יותר ממה שהיה קודם שחטא וכמ"ש חז"ל, בזה נתייחד חסד הבורא בקבלת התשובה. עכ"ד בעל העיקרים.

ולפי"ז שבנתחרט אדם ממעשיו לא מיחשבי כפעולתיו כלל, מסיק הצמח ה' לצבי, פשוט איך שמהני תשובה לעקור מעשים רעים אף שנעשו בתכלית הרצון. וכן מובן איך שזכה ר"א בן דורדיא לתשובה אף שחטא מרצון כמבואר כ"ז בגמ' ריש ע"ז (י"ז.). דהא לפי הנ"ל נתחדש בה' היתר נדרים שאפשר לשנות כוונת מעשה ודיבור להיחשב כטעות למפרע בכל אופן אם מסלק רצונו ממנה בה אחר הפעולה. ולא שאני לן בין עושה ברצון לעושה בשגגה, כי לאחר התשובה והחרטה, גם פעולות רעות שנעשו בכוונה תחילה, לכל העם בשגגה.

והנה מסגולות מצוות תקיעת שופר בראש השנה הוא לעורר הרצון הפנימי והנקודה האמיתי הגנוזה בליבות ישראל. וכן אמר המשורר (תהילים פ"ט), "**אשרי העם יודעי תרועה, ה' באור פניך יהלכון**". ובודאי שלא כיוון דוד המלך לשבח את ישראל במומחיותם בתקיעת שופר. וכבר הקשו כן חז"ל במדרש (ויקר"ר פרשת אמור), "וכי אומות העולם אינן יודעים להריע וכו'".

וכן ידועים לשונו הזהב של הרמב"ם בפ"ג מה' תשובה שכ', "אעפ"י שתקיעת שופר בראש השנה גזירת הכתוב, רמז יש בו. כלומר, עורו ישינים משנתכם, ונרדמים הקיצו מתרדמתכם, וחיפשו מעשיכם וחזרו בתשובה, וזכרו את בוראכם וכו'". והיינו שבתוך קיום מצוות שופר טמונה כח גדול של תשובה.

ובדברות קדשו של כ"ק מרן מהר"י מבעלזא זי"ע (לקט אמרי קודש, סטרעליקער חיבור, שנת תרמ"ז) שהמילה "תרועה" גונזת בתוכה משמעיות הרבה מלבד מתקיעה בשופר. וביניהם הלשון רעות וחברותא שהיא מגזרת רעותא, לשון רצון בארמית. וכ"פ רש"י בפרשת בלק מש"כ (במדבר כג), "**לא הביט און ביעקב וגו', ותרועת מלך בו**", "לשון חיבה ורעות כמו (שמואל ב טו), "**רעה דוד**", אוהב דוד", ע"כ.

וכן הביא שם ד' הזוהר הק' לפרש מילת "**יודעי תרועה**", יודעי מלשון שבירה. וכמש"כ בס' שופטים (ח), "**וידע בהם אנשי סוכות**", ובתרגום יונתן כ' ע"ז, "ותבר בהון". וביאר כ"ק מרן מהר"י זי"ע את הדברים לומר שע"י שמשברים ישראל את ליבם בבחינת שאמר דוד המלך, "**לב נשבר ונדכה**", זוכים להתחבר בריעות לפני ה'. וזהו מאי שמסיק המדרש, "שיודעים לפתות את בוראם בתרועה", ע"י תבירת ליבם והתגלות רצונם.

וכעין זה מצינו בשפת אמת (תרסג) לבאר פי' הזוהר הנ"ל בענין כח השבירה של ה"**יודעי תרועה**". והיא, שתקיעת שופר שוברת את הדין, שהקב"ה עומד כביכול מכסא דין לכסא רחמים, לפי שהתגלה הרצון הפנימי של ישראל, רעותא ורחמי שבתרועה. ולפי שישראל מקבלים עליהם עול מלכות שמים ברצון, וכמו שאומרים בתפילה "ומלכותו ברצון קיבלו עליהם", אינם צריכים לכסא דין וכו', הנובעים בטבע בקבלת המלכות.

ובשבת, ממשיך השפת אמת ואומר, מתגלית רצון הפנימי של בני ישראל גם בלי קיום מצוות תקיעת שופר וכתקנת חז"ל, ועי"ז מתהפכים הדינים לרחמים, עיי"ש (תרנב).

ולפי הנ"ל בד' בעל ספר העיקרים, שע"י רצון הפכי לאחר החטא אפשר לעקור רצון דמעיקרא של בשעת החטא, אף של מזיד ורצון של רע וכדקיי"ל אצל נדרים שפותחים בחרטה; מובנת היטב ענין התשובה הגנוזה בקיום מצוות תקיעות שופר. וזאת, לפי שע"י השופר של, "יודעי תרועה", נשברים הלבבות והרצונות הקדומות, ומתגלה רצון ונקודה האמיתית שבלב ישראל, ועי"ז נעקרו כל הרצונות ההפכיים מעיקרא, ומתחברים ברעותא עילאה ברצון הבורא, וכמש"נ "**לא הביט און ביעקב ולא ראה עמל בישראל, ה' אלקיו עמו ותרועת מלך בו**".

פלאות ווינקל

הרב הירצקא גרינפעלד שליט"א
מרביץ תורה בעירינו

וְיֹאמְרוּ הִנֵּה יוֹם הַדִּין

לקראת ימים נוראים וחג הסוכות הבאים עלינו לטובה, מן הנכון להביא מה שכתוב בספה"ק '**שם משמואל**' (פר' שופטים תרע"ה, ד"ה לא תלמד לעשות), וז"ל בא"ד: "... כן להבדיל בקדושה, כל המצוות ועניני ירחא שביעאה, הכל נכלל בלימוד של מסכתות הללו ראש השנה ויומא וסוכה. **ועל כן, כל בעל נפש מחויב לגזול מעתותיו הספורות ולקבוע לימוד מסכתות הללו בימי אלול**, שהוא הכנה לירחא שביעאה, הגדול לפי גדלו והקטון לפי קטנו".

והחיד"א זצ"ל בפירושו '**ברכי יוסף**' (או"ח סי' תקפא, יט) כתב: "בכ"ה אלול נברא העולם, וטוב ללמוד פרשת בראשית עד יום אחד, וכן בכל יום, עד שביום ראש השנה ילמוד פרשת 'יום הששי' (פסוק לא) שבו נברא העולם. מהר"ר ישראל לינגו בכתב יד משם ספר מספרים תהלות ה'".

וביותר צריך ליזהר לנצל כל דקה בשבת קודש זו, כמו שאיתא ב'**ישמח ישראל**' (בפרשתנו סוף אות א): "... והנה שבת זה שהוא שבת האחרון מהשנה שעברה, הוא נעוץ סופו בתחלתו, **ועל ידי שמירתו בקדושה ובטהרה נוכל לתקן את כל מה שפגמנו בכל שבתות השנה שעברו**, ואמרו צדיקים הקדמונים זצ"ל: כאשר אם ירים איש את קצה המטה יתרומם כל המטה, כן כאשר יתקן איש ביום אחרון יתוקן כל הזמן", ועעו"ש.

ה'**חתם סופר**' (דרשות לר"ה דף א' טור ד' ד"ה ומה וכו') כתב בטעם הענין שקורין לימי ראש השנה "ימים קדושים", וכן נקרא בפסוק (נחמי' ח, י): "כי קדוש היום", וז"ל: "כי אלול הם ימי רצון, עד שלעת ערב, ערב ראש שנה, הוא **רגע האחרון מימי אלול הוא בתכלית הרצון**, ומתחיל מיד כרגע יום ר"ה שהוא תכלית הדין, נמצא בכניסת השנה מתחברים רצון עם דין והנה **רצו"ן די"ן** גימטריא **קדו"ש**", עיי"ש.

ואע"ג דאלול מצד עצמו הוא בבחינת גבורה, מכל מקום נהפך לרצון ע"י תקיעת שופר וסליחות, וכנאמר (תהלים מז, ו) 'עלה אלקים בתרועה ה' בקול שופר', כי מדת הדין מסתלקת ע"י התרועה, והשופר מעורר מדת ה' שהוא רחמים, וכן תפילות הסליחות מהפכים מדת הדין למדת הרחמים [להורות נתן אלול עמ' ג'].

והנה אחד ממנהגי ראש השנה הוא, המנהג לאכילת הסימנים. המקור לאכילת ה'סימנים' בליל ראש השנה, הוא במס' הוריות (יב.) וכריתות (ו.): "**אמר אביי השתא דאמרת סימנא מילתא היא, יהא רגיל אינש למיכל ריש שתא קרא ורוביא כתי וסילקא ותמרי**".

ובדרך כלל נוהגים לאוכלים רק בלילה, אמנם ה'בן איש חי' זי"ע מחדש בספרו '**בן יהוידע**' (הוריות שם): "נקיט לשון 'רגיל', לרמוז **שיעשה זה ה'סימן' בשני ימים של ראש השנה**[1], **בלילות ובימים, דאז נמצא עושה זאת ארבעה פעמים**, וידוע לשון 'רגיל' לא שייך בעושה בפחות משלשה פעמים".

ואמנם נפלא לציין שבעל ה'ילקט יושר' מביא מנהג רבו בעל ה'תרומת הדשן' בזה"ל (ברלין תרסג, עמ' 129): "וזכרוני, שאמר: **כל עשרת ימי תשובה נקראים ריש שתא**, מעתה **כל המאכלים** שכתב ראבי"ה (ח"ב, ברוקלין תשמ"ג עמ' 231) במרדכי (ריש מסכת יומא) **לאכול בראש השנה, הוא הדין כל עשרת ימי תשובה**, ואביי (כריתות שם) קאי אכל י' ימים...".

יתר מכך מצינו שנהג כ"ק מרן מהר"א זי"ע ('ביתו נאוה קודש' עמ' צד): "נהג לאכלן [הסימנים] בכל השלחנות מראש השנה עד לאחר שמחת תורה". אבל לא היה באופן מיוחד לשם 'סימנים', אלא כטפילה ותוספת לאכילת הבשר והדגים, כענין מנהג העולם לטבל את פרוסת 'המוציא' בדבש לסימנא טבא עד סוף הימי"נ, ולאו דוקא ב'ריש שתא' שנאמר לגבי הסימנים'.

וראה **מאמרי בעל התניא** (הקצרים ערך דבש) "להבין ענין אכילת הדבש עם המוציא מר"ה **עד אחר הושענא רבה...**". וראה גם ב'**קצה המטה**' (סי' תרה סקל"ח) שכתב בזה"ל: "עיין בספר '**עתים לבינה**', מש"כ דנוהגין לטבול המוציא בדבש בר"ה וערב יוהכ"פ וסוכות **עד שמיני עצרת, ועד בכלל**". וראה ב'תורת משה' (שיר מעון, לר"ה) "נ"ל טעם על מנהג בנ"י שבאשכנז שהלחמים שאופין מר"ה עד הושע"ר... עושין אותם עגולים... והטעם אפשר כמו שנוהגין שגם בעיו"כ ובהושע"ר מטבילין פרוסת המוציא בדבש **ואוכלין הדברים שרגילין לאכול בר"ה לסימן טוב** ... ובר"ה יכתבון, וביוה"כ יחתמון, **ובהושע"ר שהוא גמר החתימה עושין ג"כ סימן טוב**. וכן בלחמים עושין אותן עגולים כי דבר עגול אין לו קץ וסוף והוא לסימן טוב לאריכות ימים בלי קץ. ובלי ספק דברים אלו הנאכלים המה לעשות פועל לטובה".

ומצינו דבר פלא שכותב הגר"ח פאלאג'י זצ"ל בספרו '**מועד לכל חי**' (סי' טו, ל): "**בעשרת ימי תשובה לא יישן ביום כמו בראש השנה**... עכ"פ יזהר שלא ישן כי אם אחר חצי היום..".

ולסיומא דמילתא נביא גילוי נפלא מספה"ק '**דגל מחנה אפרים**' (ליקוטים בסוף הספר, מכת"י): "פעם אחת עמדתי לפניו (-זקינו הבעש"ט זי"ע) במוצאי ראש השנה, וסיפר האיך מתנהג שם, וסיפר שעומדים שם לפני המלך המשפט אבות העולם - ומסופקני אם אמר כל השבעה רועים עם אברהם יצחק ויעקב - ומגישים הזכיות של ישראל, וגם **משה רבינו ע"ה עומד שם, והוא כמו סרסור, פונה אנה ואנה ומכניס הזכיות, ורואה בחכמה ובמחוג שלא יבואו המקטריגים והעונות ח"ו**, זה תוכן דבריו אע"פ בשינוי לשונו הטהור מעט, ואח"כ שאל אותי אם 'מעשה יפה הוא מה שספרתי'".

ובענין זה יצוין מה שמביא בספה"ק '**תולדות יעקב יוסף**' (פר' דברים): "**מורי** (- הבעש"ט הק') עשה עליות נשמה, וראה איך מיכאל אפוטרפסא רבא דישראל, המליץ עבור ישראל שכל חוב שלהם הוא הכל זכות כי כל שעושין פסלנות ושאר דברי חוב, הכל כדי שיוכל לעשות שידוך עם ת"ח או לעשות צדקה וכיוצא בזה".

ובספר '**אשי ישראל**' (לדו"ז הג"ר ישראל ברודא זצ"ל הי"ד דומ"ץ מיהאלאוויץ, ח"ב אות צג) ביאר בזה לשון הפסוק 'אם עונינו ענו בנו', שיעידו עלינו מה שעשינו, מבקשים אנו 'ה' עשה למען שמך', להצדיק אותנו שכל מגמתינו היה רק למען שמך.

---

1. וכ"ה ב'אליה רבה' (סי' תקפג סק"א); 'מחזיק ברכה' (סק"ו); 'שערי תשובה' (סק"א), ועוד. מאידך ראה ב'בני יששכר' (תשרי מאמר ב אות יא), שמבאר שזמן סימנים אלו הוא דייקא בליל א' דראש השנה, עיי"ש טעמו ונימוקו. וע"ע שו"ת 'התעוררות תשובה' (סוף ח"ג בחי' לשו"ע סי' תקפג, ופסקי תשובות שם הערה 33).

קינדער ווינקל

מדור זה נתנדב ע״י ידידינו
הרבני הנגיד הנכבד, איש חזון ומעש
הרה״ח ר׳ **אריה ליב גרינצוויג** הי״ו
לכבוד התורה ולומדיה

בעריכת הרב בנציון וואלקענפעלד - אנטווערפען
עורך גליון ״שבת בלעטל״

מעשה ווינקל

עָלָה אֱלֹקִים בִּתְרוּעָה ה׳ בְּקוֹל שׁוֹפָר (תהלים מז-ו).

ראש השנה בעפאר די תקיעות, פלעגט דער ׳יוד הקדוש׳ פון פשיסחא זי״ע זיך פיהרן אריינצורופן אין זיין ׳חדר מיוחד׳ חסידים וואס קענען שופר בלאזן, און דערקלערן זיי די סודות און טיפע באדייטונגן פונעם שופר-בלאזן. און ווער ס׳איז ווארילגעפעלן אין זיינע אויגן, האט ער אויסגעוועהלט צו זיין דער בעל-תוקע. זיין תלמיד רבי ר׳ בונם זי״ע, - זייענדיג נאך גאר א יונגערמאן, האט געהאט גרויס חשק צו הערן פונעם רבין׳ס מויל וועגן דער באדייטונג פון תקיעת שופר.

ווען ס׳איז געקומען דער צייט ווען דער יוד הקדוש האט אריינגערופן צו זיך אין חדר מיוחד אלע וואס קענען שופר בלאזן, איז רבי ר׳ בונם אויך אריינגעגאנגען. נאכ׳ן דערקלערן די מצוה פון שופר-בלאזן און זיין טיפע באדייטונג, האט דער יוד הקדוש דערקענט, אז דער יונגערמאן - רבי ר׳ בונם - האט מער פון אלע פארזאמעלטע, פארשטאנען די סודות. האט ער איהם צוגערופן און באשטימט אלס בעל תוקע.

- איך זאל שופר בלאזן? - האט רבי ר׳ בונם געפרעגט א דערשראקענער - איך בין נישט פאסיג צו דעם! און איך וועל זיך מודה זיין פאר׳ן רבי׳ן, אז איך האב קיינמאהל נישט געבלאזן קיין שופר... - - -

- דער פארוואס ביזטו אריינגעקומען אין מיין צימער אהן ערלויבעניש? - האט דער יוד הקדוש געפרעגט מיט פארדרוס - ווען איך האב אויסדריקלעך אריינגערופן בלויז די וואס קענען שופר בלאזן? ווייסטו דען נישט אז דאס הייסט גניבת-דעת?

האט רבי ר׳ בונם געענטפערט: אזא גניבת-דעת געפונען מיר אויך ביי משה רבנו! - ווען דער אייבערשטער האט געזאגט פאר משה ער זאל גיין זאגן פאר פרעה, ארויסצושיקן די אידן פון מצרים. האט משה געפרעגט פון רבונו של עולם וואס זיין נאמען איז (שמות ג-יג): ׳וְאָמְרוּ לִי מַה שְּׁמוֹ? מָה אֹמַר אֲלֵהֶם׳? און נאך דעם, וואס דער אייבערשטער האט איהם געזאגט: ׳אֶהְיֶה אֲשֶׁר אֶהְיֶה׳, - האט משה ערשט געזאגט: ׳שְׁלַח נָא בְּיַד תִּשְׁלָח׳, שיק ארויס די אידן דורך א צווייטער שליח, ווייל איך בין נישט פעהיג צו טוהן די שליחות: ׳וַאֲנִי עֲרַל שְׂפָתָיִם׳.

- פארוואס האט ער נישט באלד געזאגט אז ער איז נישט פעהיג דערצו? ווייל צום ערשט האט ער געוואלט הערן פון באשעפערס מויל וואס זיין נאמען איז... אזוי אויך האב איך געטוהן. - איך האב צום ערשט געוואלט הערן פונעם רבי׳ן די כוונות און סודות פון תקיעת שופר...

רמז ווינקל

שנהיה ׳לראש׳ ולא לזנב

דאס ווארט ׳לראש׳ איז נוטריקון: ׳לעשות רצון אבינו שבשמים׳.

(ייטב לב)

תקיעת שופר ברענגט רחמים

עלה אלקים בתרועה ה׳ בקול שופר (תהלים מ״ז).

׳אלקים׳ איז מרמז אויף מידת-הדין, און ׳י-ה-ו-ה׳ איז מרמז אויף ׳מידת-הרחמים׳. דאס זאגט דער פסוק: ׳עלה אלקים, בתרועה׳ - דורך תקיעת שופר גייט אוועק פון אונז דער מידת הדין, ׳ה׳, בקול שופר׳ - און עס בלייבט איבער דער מידת-הרחמים אין דער קול-השופר.

(קדושת לוי)

דער שופר וועקט אויף תשובה צו טוהן

׳והעברת שופר תרועה בחודש השביעי׳ (ויקרא כה-ט): איז ראשי תיבות ״תשובה״. צו ווייזן אז דער עיקר פון בלאזן שופר, איז כדי נתעורר צו ווערן צו תשובה.

(חסד לאברהם)

תקיעת שופר וועקט אויף ׳זכות אבות׳

׳תקיעה שברים תרועה׳ איז בגימטריא: ׳אבות אברהם יצחק יעקב משה אהרן יוסף דוד׳. דאס איז א רמז אז דורך תקיעת שופר ווערט אויפגעוועקט די זכות פון די זיבן פאסטאכער וואס ווערן אנגערופן ׳אבות׳.

(ארן עדות)

שופר אין זמן פון משיח

׳אז ימלא שחוק פינו ולשונינו רנה׳ (תהלים קכ״ו) איז ראשי תיבות ׳שופר׳. מרמז צו זיין, אז ווען משיח וועט קומען וועט מען בלאזן שופר אין די זכות וואס מיר בלאזן היינט שופר אום ראש-השנה.

(מרן מהר״ש מבעלזא זי״ע)

יעדער איד לויט זיין מדרגה

אשרי איש שלא ישכחך ובן אדם יתאמץ בך (מוסף).

דאס ווארט ׳איש׳ איז מרמז אויף צדיקים, און ׳בן אדם׳ איז מרמז אויף איינפאכע מענטשן. - ׳אשרי איש׳, ווארויל איז פאר דער צדיק ׳שלא ישכחך׳, וואס פארגעסט דיך קיינמאהל נישט. - ׳ובן אדם׳, אבער דער איינפאכער מענטש ׳יתאמץ׳ - שטארקט זיך אין תשובה, ׳בך׳ - מיט די כ״ב (22) אותיות פון די הייליגע תורה.

(קדושת לוי)

הַחוֹתֵךְ חַיִּים לְכָל חַי (פיוט וכל מאמינים)

אז דו וועסט צושניידן דאס ווארט ׳חיים׳, וועט אויסקומען 2 ווערטער: ׳חי׳, מיט ׳ים׳ [ים איז גימטריא אזוי ווי כל - 50]. דאס מיינט: ׳החותך׳ דער וואס צושניידט, דאס ווארט ׳חיים׳, קומט אויס פון דעם: ׳כל-חי׳.

(רבי ישראל מרוז׳ין)

דברי תורה ווינקל

באין מליץ יושר מול מגיד פשע (תפילת ראש השנה).

דער עיקר וואס א מענטש דארף טראכטן ביים תשובה טוהן, איז איינצוזעהן זיין נידריגקייט, און דאס וועט זיין פאר איהם א ׳מליץ יושר׳. ׳באין׳ - ווען א מענטש האלט זיך נידריג אזוי ווי גארנישט, ׳מליץ יושר׳ - דאס אליין איז שוין פאר איהם מליץ יושר, ׳מול מגיד פשע׳ - קעגן דעם שטן וואס רעדט שלעכטס.

(קדושת לוי)

דער שטן ווערט צומישט דורך תקיעת שופר

רבי ר׳ שמחה בונם פון פשיסכא זי״ע איז דאס מסביר אויף דעם אופן: דער עיקר תירוץ וואס א איד האט פארוואס ער האט נישט געדינט דעם אייבערשטן אזוי ווי עס דארף צו זיין, איז ווייל ער איז געווען פַּארְפְּלָאגְט און באשעפטיגט אין פרנסה. וואס דורך דעם איז ער נישט געווען רוהיג צו לערנען און טוהן מצוות. דער שטן אבער, טענה׳ט אז דאס איז נישט קיין תירוץ. א איד דארף האבן מסירות נפש און נישט קוקן אויף קיין שום שטערונג. אבער ווען מיר בלאזן שופר, און דער שטן ווערט צומישט פון אזוי פוהל תקיעות און ער הערט אויף צו רעדן שלעכטס, זעהט ער אליין איין, אז ווען מען ווערט צומישט איז נישט מעגליך אויסצופיהרן די ארבעט ווי עס דארף צו זיין.

יום תרועה יהיה לכם

׳תרועה׳ איז א לשון פון פריינדשאפט. דער פסוק איז מרמז, אז מען קען נישט זוכה זיין צו די ליכטיגקייט פון דעם הייליגן טאג, נאר דורך אחדות און פריינדשאפט צווישן אידן.

(בית אהרן - קארלין)

א צובראכן הארץ - בלויז ביי אידן!

אינעם הייליגן שוהל אין שטעטל בעלזא ביי מרן מהר״ש זי״ע, זענען געשטאנען אין ראש-השנה צוויי אידן און געשמועסט צווישן זיך. האט מרן זי״ע געשיקט זיין זוהן - מרן מהר״י זי״ע - זיך אונטער הערן וואס די אידן שמועסן. ער דערנענטערט זיך צו זיי, און הערט ווי איינער זאגט פאר זיין חבר: אוי! ס׳איז שוין היינט ראש השנה דער גרויסער יום הדין, מיט וועלכע מעשים שטעלן מיר זיך פאר׳ן גרויסן קעניג וואס קוקט אדורך אלע מחשבות פון דעם מענטש?!? - - - - זיין חבר האט נישט מער ווי געגעבן א טיפן קרעכץ, און זיי זענען ביידע געבליבן זיצן שטיל פארטיפט אין געדאנקן פון תשובה. מרן מהר״י זי״ע האט איבער דערצעהלט פאר זיין פאטער זי״ע וואס ער האט געהערט, האט זיך דער פאטער זי״ע אנגערופן: זאלסט וויסן, אז עס האט געהערשט א גרויסער קטרוג אויף כלל ישראל. אויף אלע רייד פון די סניגורים האט דער שטן צוריק געענטפערט. דער סניגור האט צוריק געזאגט: די אידן גיבן צדקה! - האט דער שטן צוריק געענטפערט: די גוים גיבן אויך צדקה!! - און אזוי האט זיך געצויגן זייערע טענות אהין און צוריק, און דער שטן האט כמעט געזיגט. פלוצלינג איז ארויפגעקומען אין הימל די רייד פון די צובראכענע אידן. האט זיך דער סניגור אנגערופן: די אידן האבן א צובראכן הארץ וואס די גוים האבן נישט!! - אצינד האט דער שטן געשוויגן, ווייל אן אמת׳ער צובראכן הארץ באשטייט בלויז ביי אידן!!

ניגון ווינקל

מְלֹךְ עַל כָּל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ בִּכְבוֹדֶךָ וְהִנָּשֵׂא עַל כָּל הָאָרֶץ בִּיקָרֶךָ

יארצייט ווינקל

בעריכת הרב בנציון וואלקענפעלד - אנטווערפען
עורך גליון "שבת בלעטל"

דער 'שפאלער זיידע' צום יאהרצייט פון הרה"ק רבי יהודה ארי' לייב פון שפאלע זי"ע - ו' תשרי תקע"ב

דער שפאלער זיידע פלעגט אפרעכטן גלות, ארום וואנדערן פון שטאט צו שטאט, פון דארף צו דארף. וואנדערנדיג, האט ער אפיר געזוכט פארבלאנדזשעטע נשמות און זיי ארויס געשלעפט פון די טומאה און צוריק געקערט צו אידישקייט. איינמאהל, ערב יום-כיפור, זייענדיג אונטערוועגנס מיט'ן ציהל צו דערגרייכן אין א געוויסע שטאט דארט צו פארוויילן דעם הייליגן טאג, האבן זיך אראפגעלאזט א גרויסע רעגן וועלכע האט איהם צומישט די וועגן און ער האט זיך שוין מייאש געווען פון אנקומען אין די שטאט.

דער אהל איבער'ן ציון פון דעם שפאלער זיידע זי"ע

ער איז קוים צוגעקומען ביז א דארף, און ס'איז שוין געווען נאכמיטאג, און ער האט באשלאסן דארט צו האלטן יום כיפור. ווען ער האט זיך דערוויסט אז אין דעם דארף געפונען זיך א מנין אידן, איז ער געווארן זעהר פריילעך און זיך גענומען גרייטן צום הייליגן טאג. ער איז געגאנגן צום טייך און גע'טובל'ט, געגעסן די סעודת-המפסקת און געקומען דער ערשטער אין די קליין שוהל פון דעם דארף.

ער האט זיך אנגעטוהן דעם ווייסן קיטל און דעם טלית און גענומען זאגן מיט גרויס התלהבות זיינע תפילות וועלכע ער פלעגט זאגן פאר 'כל נדרי'.

דערווייל האבן זיך צונויף געקליבן די מתפללים, די זון האלט שוין ביים אונטערגיין, דער צדיק האט שוין געענדיגט זיינע תפילות, מ'דארף שוין זאגן 'כל-נדרי', אבער קיין מנין איז נאכנישט דא. צוזאמען מיט'ן צדיק איז דא ניין, עס פעלט פונקט א צעהנטער.

ס'האט זיך ארויסגעוויזן אז די צוויי אידן וועלכע וואוינען אין וואלד נעבן דעם דארף זענען נישט געקומען. - אפשר קען מען געפונען עפעס א אנדערע איד אין דעם געגענט? - פרעגט דער צדיק. - ניין! אין דעם גאנצן געגענט איז נישט פארהאן קיין איין איד אויסער אונז! - רופן זיך אן די דארפס-אידן מיט א שווערע זיפץ. - אבער אפשר געפונט זיך דא אין דארף עפעס א איד א 'משומד'? - פרעגטווידער דער צדיק.

ווי ערשטוינען קוקן אלע אויפ'ן צדיק און פרעגן: - וואס? א משומד??... - די טויערן פון תשובה זענען נישט פארשלאזן אפילו פאר א איד א משומד! - האט גלייך געזאגט דער צדיק. - איינער פון מיינע הייליגע רבי"ס האט געזאגט: - אפילו ווען מ'זוכט אין אש קען מען דארטן געפונען אמאהל א פינק פייער... אויב אין דעם דארף געפונט זיך א איד וועלכער האט זיך רחמנא ליצלן גע'שמד'ט, בין איך גרייט שוין צו גיין צו איהם, איהם בעטן און פראבירן משפיע זיין אויף איהם ער זאל זיך צוריק קערן צום אידישן גלויבן און משלים זיין דעם מנין!

דאן האט זיך אנגערופן איינער פון די אידן: עס געפונט זיך ביי אונז אין דארף א איד א משומד, דער איז דער פריץ פונעם דארף אליין, נאר ער איז טיף איינגעזינקן אין זינד ביז איבערן האלדז. נאך מיט 04 יאהר צוריק האט דער פריערדיגער פריץ געלייגט אן אויג אויף איהם און איהם געוואלט נעמען פאר זיין טאכטער. ער האט איהם צוגעזאגט צו שענקן דעם דארף אלס אייגענטוהם מיט איין באדינג: ער זאל נעמען זיין טאכטער און זיך שמד'ן ר"ל.

דער בחור האט זיך געראנגעלט א היבש צייט מיטן יצר-הרע, אבער ענדליך האט די רייכטוהם פונעם פריץ באוואויגן זיין הארץ. ער האט נישט געקענטביישטיין דעם שווערן נסיון און גענומען דעם פריץ'ס טאכטער, נאך דעם וואס ער האט זיך גע'שמד'ט ר"ל.

האט ער קינדער מיט די גוי'טע? - פרעגט דער צדיק. - ניין, זי איז געשטארבן מיט עטליכע יאהר צוריק אהן קינדער. דער פריץ איז יעצט אליין. - ווי וואוינט דער פריץ? - פרעגט דער צדיק. - די אידן האבן געוויזן דעם פאלאץ פונעם פריץ. דער צדיק האט איילענדיג אויסגעטוהן זיין טלית, און איז געלאפן צום פריץ, אנגעטוהן מיט'ן ווייסן קיטל, מיט'ן שטריימל און ווייסן גארטל, ביז ער איז אריין געקומען צו איהם אין פאלאץ.

דער צדיק האט אנגעקלאפט אויפן טיהר און נישטווארטנדיג אויף אן אנטווארט, איז ער געשווינד אריין צום פריץ. דער זויערער געזיכט פונעם פריץ איז אנגעפוהלט געווארן מיט צארן אויף די חוצפה פון א איד וואס קומט אריין צו איהם אהן ערלויבעניש... אבער דער איידעלער געזיכט פונעם צדיק וואס קדושה האט גערוהט אויף איהם, האט ווייעך געמאכט דאס הארץ פונעם פריץ.

- דער צדיק האט זיך באלד אנגערופן: - מיין נאמען איז יהודה ארי' לייב פון שפאלע, איך האב זוכה געווען צו קענען דעם הייליגן רבי ישראל בעל-שם-טוב וואס פיל פון די פריצים האבן זיך באצויגן צו איהם מיט עהרע און שעצונג. איך האב אמאהל געהערט פון זיין מויל א טייטש אויף א פסוק פון תהלים (נ"א-ט"ז): 'הצילני מדמים אלוקים'- העלף מיר ג-א-ט אז געלט ('דמים' - געלט) זאל נישט זיין ביי מיר ווי א ג-א-ט, און אז די גלוסטעניש צו געלט זאל מיר נישט אוועק פיהרן פון די אידישע אמונה.

- דו האסט נישט זוכה געווען ביי-צו-שטיין פאר א נסיון, צוליב געלד און זילבער האסטו געטוישט דיין גלויבן און האסט זיך גע'שמד'ט ר"ל. אבער וויסן זאלסטו, אז קיין זאך שטייט נישט אין וועג פון תשובה! דו קענסט זיך קויפן דיין עולם-הבא אין איין שעה! היינט איז יום-כיפור, נאך אביסל וועט שוין אינגאנצן אונטערגיין די זון. די אידן וועלכע וואוינען אין דיין דארף, דארפן א צעהנטער צום מנין. קום מיט מיר אין שוהל, דו ביזט דאך א איד!!!

די פייערדיגע געזיכט פונעם צדיק וואס זיינע ווערטער זענען ארויס פון הארץ טיפעניש, האט עפעס אויפגעציטערט אין הארץ פונעם פריץ. ערנסטע געדאנקן זענען איהם אויפגעקומען אין קאפ. די ווערטער האבן איהם געשטאכן ווי שפיזן און ווען דער צדיק האט דעם פריץ דרייסט אנגענומען ביי זיין האנד און מיט איהם געגאנגן אין שוהל - האט דער פריץ נישט ארויסגעוויזן קיין מינדסטע ווידערשטאנד... ער איז געגאנגן אזוי ווי א געפאנגענער וואס ווערט געפיהרט צום טויט...

אין שוהל שטייען די 8 אידן דערשראקן און פארשטיינערט: ווער ווייסט וואס פאר א צרות וועט ברענגן דער מאדנער גאסט... פלוצלינג האט זיך געעפענט די טיהר פון שוהל, און איילענדיג זענען אריינגעקומען דער צדיק מיט א פייערדיגע געזיכט און נאך איהם דער... פריץ פונעם דארף מיט א אראפגעלאזטע קאפ און באוויינטע אויגן...

דער צדיק האט געווינקן צו איינעם פון די אידן און יענער האט דערלאנגט דעם פריץ א טלית. ער האט אנגעטוהן דעם טלית איבערן קאפ און גענומען א מחזור מיט ציטערדיגע הענד. דערנאך האט דער צדיק ארויסגענומען פון ארון-הקודש א ספר-תורה און איבערגעגעבן איינעם פון די עלטערע פון דעם דארף. ער האט זיך צוגעשטעלט צום עמוד און אנגעהויבן מיט'ן באוויסטן ניגון: 'על דעת המקום ועל דעת הקהל אנו מתירים להתפלל עם העבריינים'!!! - - -

א טיפער און שווערע קרעכץ האט זיך ארויס געגליטשט פון די הארץ פון פריץ מיט שטורעם, דער קרעכץ האט ערשיטערט אלע מתפללים וועלכע האבן געדאווענט מיט טרערן. די גאנצע צייט פון מעריב, א גאנצע נאכט און אויך מארגן ביז נעילה, איז געשטאנען דער פריץ אויף זיינע פיס, צובראכן און צושטויסן אונטער דעם שווערן לאסט פון זיינע טיפע זינד, און האט געזאגט אלע תפילות און פיוטים. דער קול פון זיין געוויין האט צובראכן און געווארפן א ציטער אויף אלע דארפס-אידן. איבערהויפט האט ער זיך צעוויינט ביי 'על-חטא', מ'האט פשוט געמיינט אז אט אט גייט ער אויס...

ביי נעילה ווען מען איז אנגעקומען צו 'שמע-ישראל', איז צו די ערשטוינונג פון אלעמען צוגעגאנגן דער פריץ צום ארון-הקודש, דארט אריין געשטעקט זיין קאפ און ארומגענומען מיט זיינע ציטערדיגע הענד דעם ספר-תורה און געשריגן מיט אזא היכן קול וואס האט אלעמען אויפגעטרייסעלט: 'שמע ישראל השם אלוקינו השם אחד!!! - - -

ער האט זיך אויפגעשטעלט גלייך און געזאגט 7 מאהל מיט א שרעקליכע שטימע: 'השם הוא האלוקים'!!! יעדעס מאהל איז זיין שטימע געווארן העכער און שטארקער. זיין געזיכט האט געשיינט מיט א וואונדערבארע שיין, א הימלישע שיין. ווען ער האט דעם זיבעטן מאהל געזאגט 'השם הוא האלוקים', איז ער צוזאמגעפאלן און האט ער אויסגעהויכט זיין לויטערע נשמה מיטןווארט 'האלוקים'.

צו מעריב איז שוין ווידער נישט געוועהן קיין מנין. דער צדיק האט אנגעהויבן צו דאווענען מעריב און געזאגט הויך: 'והוא רחום יכפר עון'!!. פון יענע יאהר פלעגט דער שפאלער זיידע זאגן קדיש יעדן יום כיפור לעילוי נשמת פונעם פריץ דער 'בעל-תשובה'.

זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל אמן

בית המדרש דחסידי בעלזא
סטעטן איילענד
בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
74 Welbrook Ave. - Staten Island New York, 10314

זמנים לראש השנה תשפ"ד

א' דראש השנה

זמן הדלקת הנרות	6:50
מנחה ערב ראש השנה	7:25
קבלת שבת ותפילת ערבית	8:05
שחרית	8:30
תהלים בציבור	
מנחה וסעודה שלישית	6:35

ב' דראש השנה

ליל ב' מעריב בזמן ר"ת	8:17
שחרית	8:30
תקיעת שופר	12:15
תהלים בציבור	
מנחה ותשליך	6:40

מוצאי יו"ט 8:15

כתיבה וחתימה טובה!

לנדרים ונדבות Quickpay: Belzerkehilasi@gmail.com